

Inovācijas politika

Publicēts: 04.11.2020.

Globālo procesu un pieaugošās konkurences ietekmē uzņēmumu, jo īpaši mikro, mazo un vidējo uzņēmumu izaugsme un konkurētspēja aizvien vairāk ir atkarīga gan no spējas pielietot jaunas zināšanas, organizācijas un darba metodes, gan kapacitātes iesaistīties pētniecisko izstrādņu komercializācijas procesos, lai attīstītu jaunus produktus, pakalpojumus vai procesus. Citiem vārdiem – uzņēmumiem jācenšas izmantot tās iespējas un konkurētspējas priekšrocības, ko var sniegt ieguldījumi inovācijā.

Politikas plānošana Latvijā:

Saskaņā ar Ministru kabineta 2020.gada 22.septembra noteikumiem Nr.588 „Ekonomikas ministrijas nolikums”, Ekonomikas ministrija ir vadošā valsts pārvaldes iestāde industrijas un pakalpojumu politikas, uzņēmējdarbības politikas un tūrisma politikas jomā, kuras funkcijās un kompetencē ietilpst inovācijas attīstības politikas izstrāde, organizēšana un koordinēšana.

Galvenās valsts prioritātes, rīcības virzieni un aktivitāšu līmeņa pasākumi, kas vērsti uz rūpniecības attīstīšanu, finanšu pieejamības, inovācijas un eksporta veicināšanu, kā arī uzņēmējdarbības vides pilnveidošanu, ir ietverti [Nacionālās industriālās politikas pamatnostādnēs 2021.-2027.gadam](#) (apstiprinātas ar MK 2021.gada 16.februāra rīkojumu Nr.93 „Par Nacionālās industriālās politikas attīstības pamatnostādnēm 2021.-2027.gadam”). Latvijas Nacionālās industriālās politikas ietvarā INOVĀCIJA un inovācijas kapacitātes paaugstināšana ir viens no galvenajiem virzieniem, lai uzlabotu Latvijas rūpniecības nozaru konkurētspēju un paaugstinātu produktivitātes un eksporta apjomus. Pamatnostādnēs izvirzīti 12 uzdevumi Latvijas inovācijas sistēmas attīstībai, tai skaitā sekmēt privātā un publiskā sektora investīcijas pētniecībā, attīstībā un inovācijās, veicināt valsts lielo uzņēmumu inovāciju ekosistēmu, nodrošināt tiesiskā regulējuma izveidi pilotteritoriju, jeb inovāciju zonu ierīkošanai u.c.

Vienlaikus inovācijas politikas mērķi un rīcības virzieni noteikti arī [Zinātnes, tehnoloģiju attīstības un inovācijas pamatnostādnēs 2021.-2027.gadam](#) (apstiprinātas ar MK 2021.gada 14.apriļa rīkojumu Nr.246 „Par Zinātnes, tehnoloģijas attīstības un inovācijas pamatnostādnēm 2021.-2027.gadam”).

Aktualitātes un atbalsta iespējas:

Informācija par inovācijas jomas aktualitātēm, inovācijas atbalsta iespējām, tehnoloģiju attīstības un sadarbības projektiem, labās prakses piemēriem u.c. atrodama portālā [Magnetic Latvia | Labs of Latvia](#). Savukārt informāciju par Ekonomikas ministrijas pārziņā esošajām ES fondu atbalsta programmām skatīt Ekonomikas ministrijas mājaslapas sadaļā “Fondi”.

Inovācijas politikas mērķu ieviešana un Latvijas Viedās specializācijas stratēģijas ieviešana ir sadarbība pamatā starp “trīskāršās spirāles” (*triple helix*) modeli iesaistītajām pusēm: publisko, akadēmisko un uzņēmējdarbības sektoru. Tādēļ sadarbības stiprināšana starp šīm pusēm ietilpst inovācijas politikas ieviešanas ikdienas uzdevumos. Piemēram, lai veicinātu sadarbību starp akadēmisko un uzņēmējdarbības sektoru virzienā no pētniecības organizācijām uz industriju, [tehnoloģiju skauti](#) apzina potenciāli komercializējamus pētniecības projektus un palīdz tos attīstīt, kā arī pētniecības organizāciju darbam izstrādāts noderīgs metodisks materiāls - [Vadlinijas tehnoloģiju tiesību komercializācijai](#) (1.pielikums "Prognozes", 2.pielikums "Scenāriji").

Ekonomikas ministrija, konsultējoties ar citām nozaru ministrijām un sociālajiem partneriem, ir izstrādājusi priekšlikumu Latvijas inovāciju institucionālā modeļa pilnveidei, t.sk. akcentējot sasaisti ar nacionālajā industriālajā politikā nostiprināto priekšlikumu Latvijas Viedās specializācijas stratēģijas (RIS3) vadības mehānisma ieviešanai. Priekšlikums ir iekļauts Ekonomikas ministrijas sagatavotajā informatīvā ziņojuma projektā ([Informatīvais ziņojums “Par Latvijas inovāciju un tehnoloģiju atbalsta fonda iniciatīvas aktualitātes pārskatīšanu”](#) un [Latvijas republikas ministru kabineta sēdes protokollēmums](#)) un šobrīd atrodas saskaņošanas procesā pirms iesniegšanas apstiprināšanai Ministru kabinetā. Piedāvātais modelis tika skatīts un konceptuāli atbalstīts 2021. gada

30. jūnijā notikušajā [Latvijas Pētniecības un inovācijas stratēģiskajā padomē](#), kuru vada ministru prezidents.

<https://www.em.gov.lv/lv/inovācijas-politika>